

VELIKANSKI IZDATKI ZA VOJNO

Vojni proračun za leto 1940 znaša £2,667,000,000

LONDON, Anglija, 24. aprila. — Finančni minister sir John Simon je poslanski zbornici predložil vojni proračun za letošnje leto v znesku dve milijardi funtov sterlingov poleg rednih vladnih stroškov 667,000,000 funtov sterlingov.

V normalnih časih je veljal funt sterlingov \$5.00, sedaj pa velja samo \$3.50. Po sedanji vrednosti funta sterlingov bo tedaj izdanih samo za vojno okoli 7 milijard dolarjev.

Da nabere tako velikansko vsoto denarja, je finančni minister predlagal za \$1,434,000,000 visoke davke, za preostalih \$1,433,000,000 pa je Simon predlagal prostovoljna posojila od naroda z utemeljevanjem, da Anglija mora nadaljevati vojno do zmagovitega konca, ker bi drugače angleški narod izgubil svojo svobodo.

Kupovalni davek na razno blago

Sir Simon je predlagal, da je naložen posebni kupovalni davek na razno trgovsko blago. Visoki davki bodo naloženi na vžigalice, tobak, opojne pijače, telefon in brzojav; tudi poština bo povišana.

Vsled tega davka se bo podražila steklenica vina za 32 centov in bo veljala \$3.20, pint piva pa se bo podražil za 2 centa in bo veljal 12 centov. Zavitek 20 cigaret bo veljal 28 centov in škatljica vžigalic 3 cente.

Razmerje v davkih v Združenih državah

Kako visoke davke bodo plačevali Angleži, je mogoče razvideti iz razmerja z davki v Združenih državah. Oženjen mož v Združenih državah z letnimi dohodi \$2400 je prost dohodninskega davka. V Angliji znaša ta zaslužek 600 funtov sterlingov, davek pa znaša 92 funtov sterlingov, 16 šilingov in 3 pence, ali nekaj več kot \$371. Avtomobilska plošča letos pa velja \$148.00.

Nemški narod moramo premagati v boju, pravi Duff Cooper

LONDON, Anglija, 24. aprila. — Bivši prvi lord admiralte Alfred Duff Cooper je v svojem govoru večeraj rekel, da se mora sedanja vojna voditi do skrajnega konca ne samo proti Hitlerju in njegovim nacijem, temveč proti celemu nemškemu narodu. Cooper je rekel, da je ves nemški narod kriv sedanje vojne in da mora biti vojno geslo zaveznikov:

"Nikdar več ne sme biti dovoljeno nemu narodu, da vrže v vojno ves svet."

Cooper je rekel, da je bil nemški vpad v Avstrijo, na Čehoslovako, na Poljsko, Dansko in Norveško zločin celega nemškega naroda.

"Naša zmaga je gotova," je rekel, "kajti nobena država, ki vlada morjem, še ni bila premagana. Drugič v svojem življenju vidim, da je en narod palnil svet v vojno. Toda nikdar več se ne sme cela Evropa tresti pred zlobnostjo enega samega človeka. Nikdo, niti z najnižjim mišljenjem, ne more zvaliti krivde te vojne na rame Angležev in Francozov. Vsa krivda je na ramah Nemcev. Komaj so se nehali zagovarjati glede krivde v zadnji svet. Vojni ko so zakrivali novo vojno. Nemškega naroda ne moremo ločiti od nemške vlade. Ne smemo več sprejeti priljubljenih besed in lepih obljub, katere so jokaje prinesli v Versailles. Nemški narod moramo premagati v boju."

CROMWELL BO RESIGNIRAL

OTTAWA, Kanada, 22. aprila. — James H. Cromwell, ameriški poslanik v Kanadi, bo v teku enega meseca resigniral. Pri primarnih volitvah bo skušal doseči nominacijo za senatorskega kandidata in sicer na demokratskem tiketu.

HULL NE BO KANDIDIRAL

WASHINGTON, D. C., 21. aprila. — Državni tajnik Cordell Hull je ponovno odločno izjavil, da ne pride v poštev kot kandidat za katerikoli politični urad. O tem je obvestil vse svoje prijatelje.

Nedavno je governer Clyde R. Hoey iz North Caroline pozval demokrate, naj na demokratski narodni konvenciji nominirajo Hulla za predsedniškega kandidata, češ, da je on edini, ki se mu bo posrečilo napraviti mir in slovo v demokratski stranki.

BIVŠI JUGOSLOVANSKI MINISTER ARETIRAN

BEOGRAD, Jugoslavija, 24. aprila. — Jugoslavija se hoče za čas kake krize zavarovati. V zvezi s tem je bil aretiran bivši policijski načelnik v Beogradu in poznejši notranji minister Milan Aćimović in bil interniran.

STOJADINOVIĆ JE BIL PREPELJAN NA VARNO

Ob istem času pa je bil tudi bivši ministrski predsednik Milan Stojadinović, ki je bil pod močno stražo interniran v neki vasi na Rudniku, prepeljan na nek drug kraj, ki ni bil naznanjen, da ga ne bi mogli njegovi prijatelji osvoboditi. Zaprli so tudi dva druga Stojadinovića pristaša.

ODREJENA JE BILA TAJNA MOBILIZACIJA

Vojno ministrstvo je odredilo tajno mobilizacijo in bo armada v nekaj dneh dosegla tri petine svoje moči. V južno Srbijo in na mejo Črne gore so bile poslani tri divizije, da se postavijo morebitnemu vpadu italijanske armade iz Albanije.

ZA IZPRAZNJENJE BEOGRADA JE VSE PRESKRBLJENO

Mestne oblasti so ukrenile vse potrebno za izpraznenje šolskih otrok iz Beograda. Na kaj otrok je že bilo poslanih iz Beograda. Tuji diplomati pa se vsem temu čudijo, kajti po njihovem mnenju je sedaj mnogo manj vzroka za kako bojazn, kot pa zadnjih par tednov.

Aretacija Aćimovića je po mnenju nekaterih celo važnejša kot pa Stojadinovića. Vlada ima dokaze, da je prejemal Aćimović denar tako iz Nemčije, kot iz Italije.

Policija je pred nekaj dnevi preiskala nemški kulturni klub v Beogradu in ga zaprla. Sploh jugoslovanske oblasti zelo zasledujejo tuje in jih izganjajo čez mejo.

Stojadinovićeve ženi ni dovoljeno nadaljevanje na 3. str.

NEVARNOST POVODNI ODSTRANJENA

Nad dolino reke Ohio se je zjasnilo, kar je pregnalo strah pred novo povodnijo. Dosti ljudi je bilo že zapustilo svoje domove, boječ se ponovitve prizorov zadnjih let, ko je voda vršila svoje uničevalno delo.

Pri Cincinnati je narasla voda nad 54 čevljev, kar je že dva čevlja nad normalo. Policija je bila noč in dan na straži, da bi odstranila ljudi iz ogroženih bivališč, če bi voda še narasčala.

Pri nekaterih krajih je voda prestopila bregove in preplavila okolico. Posebno sta bili ogroženi mesti Marietta in Pomeroy.

V državi Ohio je še vedno zaprtih nad stopeneset cest. Reka Potomac je dosegla v

PRESTOLICA DANSKE

KODANJ, glavno mesto Danske, kamor so nedavno vpadli Nemci in se polastili dežele.

Piketiranje dovoljeno

Najvišje sodišče je podalo važno odločitev.

WASHINGTON, D. C., 23. aprila. — Najvišje zvezno sodišče je proglasilo kot protiustavno prepoved piketiranja v državi Alabama in v okraju Shasta v Californiji.

V državi Alabama so se delodajalci sklicevali na postavbo iz leta 1923, ki proglašuje gotovih slučajih piketiranje za nepostavno. Proti tej postavi se je Am. delavska federacija že dalj časa borila in spravila svojo borbo pred najvišje državno sodišče, katero je potrdilo veljavnost postave. Večeraj je pa najvišje zvezno sodišče ovrglo sklep.

V tem slučaju je bil obtožen neki delavec Brown Wood Preserving Company, da je nekega svojega tovariša mirno stavkarjal, naj se pridruži stavki. Po zatrdilu delodajalcev ni imel te pravice, in najvišje dr.

Naadljevanje na 3. str.

Nezaposlenje

Newyorški reliefni komisar ceni njihovo število na osem in pol milijona, dočim zatrjuje znana časnika, da jih je komaj par milijonov.

Ugibanja o številu nezaposlenih v Združenih državah se precej razlikujejo. Delavska federacija, CIO in delavski department jih cenijo od devet do enajst milijonov, Ameriška trgovska zbornica par milijonov manj, dočim jih je po mnenju znane pisateljice Dorothy Thomson, žene pisatelja Sinclaira Lewisa, komaj par milijonov.

Vsi se motijo, — pravi newyorški reliefni komisar Hodgson ter ugotavlja število nezaposlenih v Združenih državah na osem in pol milijona.

V nedeljo je govoril Hodgson po radio ter dejal, da so cenitve delavskih organizacij in delavskega departmenta precej previsoke, dočim je cenitev Thomsonove smučno prenizka.

Dorothy Thomson, — je dejal Hodgson, — očitno pozablja, da je bilo že pred našim stopom depresije, torej pred letom 1929, v deželi dva do tri milijone nezaposlenih. Na d

bi li že leta 1929 precej v letih, se je sedaj tako postaralo, da ne morejo dobiti ne dela ne služka.

Thomsonova je pozabila vključiti v svoj račun dva milijona tristo tisoč WPA delavcev, kajti treba jih je smatrati za neposlene, ker bi ne imeli dela, če bi jih država ne podpirala.

Na podlagi teh zaključkov je Hodgson dognal, da je v deželi osem milijonov šest tisoč nezaposlenih, torej dvesto tisoč več kot jih je meseca decembra cenila National Industrial Conference.

Po Hodgsonovem mnenju je med 8,600,000 tudi poldrugi milijon takih, ki bi v normalnih razmerah ne igrali na delavskem trgu nobene vloge. To so na primer žene in otroci nezaposlenih družinskih očetov. Tako družinski člani začno šele takrat iskati delo, ko izgubijo družinski oče zaslužek.

Unijski voditelj aretiran v New Yorku

Voditelj hotelskih uslužbencev je bil postavljen pod varščino \$40,000. — Obdolžen je izsiljevanja. — Aretirali so ga v postelji.

V nedeljo je bil aretiran v nekem newyorškem hotelu George Sealise, predsednik Buliding Service Employees International Union. Aretirali so ga ob treh zjutraj, ko je še spal. Sodnik ga je postavil pod varščino štirideset tisoč dolarjev. Njegovi prijatelji so v presenetljivo kratkem času za

ložili zanj ta denar. Njegova unija, ki pripada Ameriški delavski federaciji, ima nad sedemdeset tisoč članov, predvsem hišnic, voznikov elevatorov, čistilcev, oken, porterjev itd.

Sealise je izredno bogat človek ter ima ob Lake Mamansco v Connecticutu krasno vilo.

Okrajni pravdnik ga je obtožil izsiljevanja. V zadnjih par letih je izsilil od hotelirjev in lastnikov velikih newyorških

Delavske vesti:

Organiziranje brivcev in lepoticarjev

Barbers and Beauty Culturists Union of America, ki pripada CIO, bo skušala organizirati v New Yorku 20,000 brivcev in lepoticarjev. Unija ima sedaj v mestu štiri tisoč članov.

V vseh Združenih državah je približno pol milijona brivcev in lepoticarjev.

Zmaga delav. kandidata v Angliji

LONDON, Anglija, 19. apr. — Pri nadomestnih volitvah v North Battersea je zmagal kandidat delavske stranke F. C. R. Douglas. Dobil je 9947 glasov, njegov konservativni protikandidat pa samo 791.

Douglas je bil rojen v Kanadi ter je po poklicu odvetnik.

Konec stavke

ELIZABETH, N. J., 23. aprila. — Danes je bilo obnovljeno delo v tovarni za pisalne stroje S. E. and M. Vernon, Inc. Dne 26. marca je zastavkalo 350 delavcev. Vodstvo tovarne je izjavilo, da bo smatralo tisto delavsko organizacijo za zastopnico svojih delavcev, ki bo zmagala pri volitvah meseca maja.

Preprečena stavka mornarjev

TORONTO, Ont., Kanada, 22. aprila. — V pristaniščih velikih jezer so se dne 21. aprila vrnili na delo Canadian Seamen's unije. Stavko, ki so jo proglasili pred tednom dni, so s "protestom" prekinili, zatem ko je posegel vmes zvezni posredovalni urad. Unijski voditelji pravijo, da so se morali ukloniti pritisku zveznega delavskega ministra McLartyja. Parobrodne družbe bodo zvišale mesečno plačo mornarjev za \$7.00, dočim so mornarji zahtevali deset dolarjev več na mesec.

poslopij baje nad stotisoč dolarjev.

Njegova metoda je bila naslednja:

Izbral je hotel, ki ima na primer petdeset ali sto uslužbencev, kateri se niso organizirani. Šel je k gospodarju in mu rekel, da bo začel organizirati njegove ljudi. Gospodar se je seveda tega prestrašil, kajti organiziranim delavcem bi moral plačati višje plače. Začela so se pogajanja. — Če mi daš toliko in toliko, — mu je rekel Sealise, — bom pustil v miru tebe in tvoje delavce. Če ne daš, bomo pa seveda začeli tvoj hotel piketirati in spravili tvoje delavce v organizacijo.

Hotel je preračunal stroške in dognal, da ga navsezadnje le manj stane, če odpravi "vestnega" delavskega voditelja s primerno odkupnino.

Razen Sealisa so aretirali tudi njegovo tajnico Ann Key, ki bo služila pri procesu kot važna priča.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation),
Frank Saker, President; J. Lupina, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. —
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ
IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

NAROČNIKI, ki so zaostali z naročnino za mesec februar in marec, so naprošeni, da blagovoljno poravnajo oz. po možnosti doplačajo k nadaljni naročnini. S tem, da imate naročnino vnaprej plačano, listu mnogo vstrežete, ker prihranki pri opominih so uporabljeni za izboljšanje lista.

PREDSEDNIKOVO PRIPOROČILO

Če hoče kongres zaščititi stotisoče ameriških družin pred nepotrebnimi težavami, mu je treba le vpoštevati predsednikov predlog, tikajoč se WPA.

Kongres naj pooblasti predsednika ali WPA administratorja Harringtona, naj v slučaju skrajne potrebe potroši prej nego v dvanajstih mesecih vsoto, ki jo je predsednik predlagal za WPA.

V ta namen je predsednik v svoji provotni proračunski poslanici določil \$975,000,000. Vsota je znatno zmanjša kot je bila prejšnja leta in za celo leto najbrž ne bo zadostovala. Za slučaj potrebe naj bo denar porabljen v osnih mesecih ali pa še prej, dolžnost kongresa je pa dovoliti nadaljne svote, da bo za nezaposlene preskrbljeno.

Velik odpor se je pojavil proti predlogu kongresnika Woodroma, naj bo že vnaprej za vsak mesec posebej določeno, koliko sme potrošiti WPA. To bi bilo zelo neumestno, kajti nihče ne more vnaprej vedeti, koliko delavcev, zaposlenih pri WPA, bo od časa do časa dobilo delo v privatni industriji.

Predsednik Roosevelt poudarja, da je podal svoje provotno priporočilo glede \$975,000,000 meseca decembra, ko je bila industrijalna delavnost precej živahna in je bilo dovolj vzrokov za domnevanje, da bo zaposlenost narasla.

Tekom zadnjih štirih mesecev se je pa zgodilo na svetu marsikaj nepričakovane, in zaposlenje, namesto da bi se povečalo, se je znatno zmanjšalo.

Kako bo v bodoče, nihče ne ve. \$975,000,000 naj bo na razpolago. Če bo ta vsota zadostovala, bo dobro, če jo bo pa treba porabiti prej nego v dvanajstih mesecih, naj bo pač porabljena. Česar bo zmanjkalo, naj kongres dodatno dovoli.

Če bo še toliko ljudi zaposlenih kot jih je sedaj ali če bo njihovo število nemara se povečalo, mora edino kongres pomagati, kajti tisto, kar morejo prispevati v reliefne svrhe posamezne države ali občine, je le kaplja v morje.

WPA program mora biti pripravljen na vsako krizo, ki se utegne pojaviti od časa do časa.

NIZOZEMSKA VZHODNA INDIJA

— Na katero državo se bo sedaj vrgel nemški podivjanec? — se po vsej pravici vprašuje svet. Miru začnkrat še ne bo dal, to je jasno, in če pogledamo na zemljevid, se lahko takoj prepričamo, da bo prihodnja na vrsti Nizozemska (Holandska).

Nizozemska je majhna država v Evropi, vzhodno od Indije in južno od Japonske ima pa več važnih otokov, bogatih na najrazličnejših naravnih virih.

Tekom otokom preti velika nevarnost od Japonske.

Čemu baš od Japonske? Odgovor na to vprašanje je lahak. Nacijska Nemčija ogroža Nizozemsko, in s tem je vse povedano. Ruski vpad v Finsko je bil odvisen od Hitlerjeve vojne, in od Hitlerjeve vojne je odvisen Mussolinijev pritisk na Balkan.

Ameriški državni tajnik Hull je posvaril Japonsko, naj ne stega svojih rok po nizozemskem vzhodno-indijskem otočju.

Kdo ji more to zabraniti? Zaenkrat edino Kitajska. Kajti dokler bo imela Japonska opravka s Kitajsko, katere se bori za svojo neodvisnost, ne bo imela niti moči niti priloženosti za nadaljne roparske pohode.

Ameriška pomoč Kitajski, ameriška akcija za obrambo kitajske nedotakljivosti in za zjamčenje pogodb je izredno velikega pomena.

Če bo pa Amerika še nadalje preskrbovala Japonsko z materialom, iz katerega zamore izdelovati orožje in municijo, bo s tem odpirala pot japonskim zmagam na kitajske ozemlj.

Ameriški narod noče vojne z Japonsko. Zaenkrat je mogoče to bojaželjno državo na Daljnem vzhodu vkrotiti z embargom na vojni material. Kmalu pa to ne bo več mogoče.

Iz Jugoslavije

Va/on mu je odrezal obe nogi.

V Zagrebu se je na progi blizu Borongaja pripetila huda nezgoda, ki je terjala smrt mladega železničarja Mije Fotovića. Fotović je zvečer na dveh tirih zastavljaval "copato" (železna priprava, ki se položi na tračnice da se ob njej vagon ustavi). Rokovanje s te pripravo zahteva od železničarjev mnogo spretnosti in hladnokrvnosti. Fotović je bil v tem delu precej izkušen. Zvečer se je na enem tiru haš ustavil en vagon, nato pa je brz skočil na drugi tir, kjer je prihajal nov vagon. Toda bil je prepozen. Ko se je sklonil, da bi podstavil kolesom vagona "copato" so ga odbijali virgi med tračnice in kolesa so mu odrezala obe nogi. Smrtno ranjenega tovariša so železničarji prepeljali v bolnišnico, toda nesrečni železničar je v vlaklu podlegel poškodbam.

Strela na ženitovanju.

Iz Kosovske Mitrovice poročajo: Mladi kmet Milan Voljarić iz vasi Vitaka, se je zagledal v 16 letno Dragejo Krstić. Ko je Voljarić prošil pri očetu za roko hčerke, je oče izjavil, da mora Drageja čakati, dokler se ne poroči starejša hčerka. Milan in Drageja pa nista hotela čakati. Milan je predlagal svoji izvoljenki, naj na določen dan pobegne iz hiše svojega očeta. On sam pa bo do takrat uredil vse potrebno za poroko in svatovanje. Deklica je bila s tem zadovoljna. O Milanovih pravah za ženitev je zvedel tudi stari Krstić Mislil pa je, da si je Milan izbral Dragejo iz glave in se ženi z drugim kletom. Svoje domače je celo opozoril, naj pazi na Dragejo, da si ne bo iz razočaranja kaj naredila. Kljub strogemu nadzorstvu pa se je Drageja

na določen dan pobegniti po-
begniti iz hiše. V sadovnjaku
je že pričakoval Milan in jo
odpeljal v svojo hišo, kjer je
bila poroka. Po poroki so se
svatje vsedli za mizo k pojedini. Ko je stari Krstić zvedel, o hčerkinem begu k Milanu, je hitro zbral več svojih sorodnikov in prijateljev. Vsi so se ohorožili s puškami, koli in vilami in odšli v sosednjo vas, da bi pripeljali Dragenjo nazaj. Vdrli so v Milanovo hišo, kjer so se s svojih sedežev dvignili gostje vsi prestrašeni. V splošni zmedbi, ki je nastala, so se napadalec priklili do Milana, ki bi gotovo padel, če se ne bi pred njega postavila dva njegova sorodnika in ga krila s svojim životom. Ta usluga pa jima je bila slabo poplačana. Eden izmed napadalec je na nju oddal več strelav. Ko so napadalec videli, kako sta oba moža vsa krvava padla na tla, so zbežali. Oba ranjena so prepeljali v bolnišnico v Kosovsko Mitrovico, kjer se borita s smrtjo.

Predznost divjih lovcev.

V gozdu vlastelinstva v Jalžabtu pri Varaždinu je te dni služboval logar zaslišal močno streljanje. Ko je prihitel na mesto, odkoder se je slišalo streljanje, je našel na tleh 15 ustreljenih srn. Videl je tudi divje lovce, ki pa so ob njegovem prihodu pobegnili.

Starka, ki je rajši v zaporu, kakor na svobodi.

Marija Vučkova se je pred mesecem prijavila okrožnemu sodišču v Petrinji in izpovedala, da je pred tremi leti zagnala požar na posrestitu Jurija Karage v Hrastovici pri Petrinji, kjer je zgorelo veliko gospodarsko poslopje s senom. Maščevala se je Karagi, ker ji je zadrževal nekaj prislužene

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

dnine. Starka je bila že prej znana kot požigalka in je nekoč sedela v zagrebški kaznilnici polnih 12 let. Na stara leta se ji je spet zahotelo v ječo, da bi imela brezskrbno življenje. Na glavni razpravi je nastopala predrzno napadala je Karago in mu celo prisilila klfuto. Obojena je bila na pol leta ječe.

V obupu je ubila moža pijanca.

V vasi Lišinci pri Bjelovaru se je zgodila družinska žalost. kakršnih je v vinskih krajih vedno več. Nikola Šakić se je udal pijaci in zapravil še poslednje skromno imetje. Največ je trpela žena s tremi otroki. Dan za dnem so se vrstili prepiri. Nedavno zvečer je Nikola Šakić spet prišel vinjen domov in je napadel ženo. Da se ga ubrani, je pograbila kos železa, udarila moža po glavi in ga na mestu ubila.

Vandalizem na pokopališču.

Orožnikom v Mameicu blizu Čakovca je prijavil župnik, da so neki podivjanci na križišču banovinske ceste, ki vodi iz Čakovca v Središče ob Dravi, odnesli železno ograjo, ki je obkrožala križ ob razpotju. Nadalje so najbrž isti lopovi pokradli na pokopališču v Hrašćanih 18 železnih križev na pokopališču v Mameicu pa 9 križev. Orožniki so kmalu dognali, da je Ivan Čubić iz Čakovca kupil v Mameicu pri nekem Vladislavu Sirenu 64 kg železa. 40 kg tega je od železnih križev. Železo je plačal po 1 din kilogram. Orožniki so prijeli tri mladeniče, ki so priznali, da so križe odnesli in izkupiček takoj zapravili.

Nad 25.000 nepismenih v Bosni in Hercegovini se je v enem letu naučilo pisati.

Akeja za pobijanje ne pismenih, ki jo vodi uprava hrvaškega kulturnega društva "Napredek" v Bosni in Hercegovini že tretje leto, je imela tudi v pretekli zimi prav lepe uspehe. Kakor poroča glavni odbor omenjenega društva v

Peter Zgaga

V parku sta sedela na klopi dva piletna možaka. Slučajno srečanje. Nikdar prej se še nista videla.

Debelejši ponudi suhemu cigaro. — Hvala, ne kadim, — se zahvali suhec. Nekaj zagriženega je bilo v njegovem obnašanju in govorjenju. — Koliko cigar pa pokadite na dan? — ga vpraša slednjič.

— O, takole deset, včasih tudi petnajst, — se rejeni zadovoljno nasmehne.

— Po čem pa so? — Po pet centov. Včasih, ob posebnih prilikah kadim tudi take po deset centov.

— Sveta nebesa! — vzklikne suhi. — To je povprečno sedemdeset centov na dan. Ali že dolgo kadite.

— O, takole štirideset let.

— Štirideset let! Sedemdeset centov na dan! To je ogromna vsota! Ali vidite tam tisto tovarno? Če bi ne kadili, bi lahko toliko prihranili, da bi bila danes tista tovarna lahko vaša.

— Ali vi kadite? — ga vpraša debeli, prijazno se smeje.

— Ne. Ne pijem in ne kadim. Še nikdar nisem imel v ustih

ne cigare, ne cigarete in ne pipe.

— Ali je tista tovarna mogoče vaša?

— Ne! Kaj vam v glavo ne pade!

— Vidite, moja pa je!

To je narodno-gospodarska slička iz Nemčije.

Pred kakšnimi tremi leti je bil Hitler razbojnal, da bo začela nemška vlada izdelovati kare, ki bodo znatno cenejše in trpežnejše kot so pa Fordove.

— Vsak delavec s se tako skromnimi sredstvi si jo bo lahko privoščil. Plačati je ne bo treba cash, ampak ja bo mogoče dobiti na labka odplačila. Tistemu, ki jo naroči, bomo toliko in toliko odrgali pri zaslužku. Cena še ni določena.

In karo, "družinsko karo" jo imenujejo, je naročilo več stotisoč nemških delavcev.

Ko so bila naročila vknjižena, je bila izdana nadaljna odredba: — Naročila ni mogoče preklicati!

In ako plačujejo delavci že nad tri leta, kare pa še od nikoder.

Zbralo se je nekaj pogumnih in vprašalo delavsko ministstvo, kako je pravzaprav s to zadevo.

Delavsko ministstvo jim je odgovorilo: — Za karo je treba plačevati naprej in sicer tako dolgo, da jih bo začela vladna tovarna izdelovati. Zaenkrat jih še ne izdeluje, ker mora producirati orožje in municijo. Sicer bi si pa ne bil danes s karo nihče na boljšem, ker privatni osebi v Nemčiji ni mogoče dobiti gazolina.

Ohljubljeni kari ljudje ne pravijo več "družinska," pač pa Odrešenikova karo.

Odrešenikova — ker nemški narod Odrešenikova nestrpno, toda zaman pričakuje.

Zdravnik je svetoval rojaku, naj bi si začel z elektriko zdraviti revmatizem. Elektrika, da je baje zelo priporočljiva zoper to ludo bolezen.

— Ne vem, kako bo, — se je pomisljal rojak. — Ko sem se lani vračal z nekega piknla, me je bila strela oplazila, pa ni nič pomagalo.

V starem kraju je bil nekdo obsojen na stiračaj dni zapora, zaradi "poskušenege podkupovanja, uradnega funkcijonarja.

Policijskemu psu je namreč ponujal meseno klobaso...

— Nikar se toliko ne pomisljaj, — ji je pihal zaljubljeni fant na sree. — Ja, reci in se vzemiva, pa bo. Zdrav sem, stalno delo imam in dobro zaslužim. Poleg tega sem pa tudi zavarovan za pet tisoč dolarjev, da boš preskrbljena, če bi se mi slučajno kaj zgodilo.

— Hm, — je zazdehala, — to je vse lepo in prav. Toda kaj, če se ti ne bo nič zgodilo?

Po mnogih ameriških mestih je v veljavi postava, da si morata zakonska kandidata navbiti poročno licenco najmanj teden dni pred poroko. Tako je prav! Ne pa po lajsens in takoj pred sodnika, ki zveže zakonski par. V enem tednu se lahko marsikaj spremeni, in zgodili so se že slučaji, ko je v enem tednu človeka pamet srečala.

Staro slovensko pravilo pravi: — Predno nameravaš v jezi zamahniti, preštej gumbe na telovniku.

Če bi se vsakdo držal tega načela in prej nekoliko premislil, bi bilo dosti manj neumnosti in hudobije na svetu.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898
v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSILJE ŽE 47. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 183

SKUPNIH PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM

SVOJEGA OBSTANKA NAD \$7,400,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošten in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo članice in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "AA" ali "BB". Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narasča. V slučaju smrti otroka se izplača \$500 ali \$1,000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$200; \$100 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Član in članice nad 60 let stari lahko prejmejo prinačajčo jtu

rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari član in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glaslo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega deliva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če ne nisi član ali članica te najstarejše slovenske podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli ne obstaja društvo, spadajočega h tej katoliški podpori organizaciji, ustanovite ga; treba je le osam oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSIP ZALAR, 351 N. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	—	—	\$ 2.30
200 Dinar.	—	—	\$ 4.40
300 Dinar.	—	—	\$ 6.50
400 Dinar.	—	—	\$ 8.50
500 Dinar.	—	—	\$10.25
1000 Dinar.	—	—	\$20.—
2000 Dinar.	—	—	\$39.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

333 POTNIŠKI ODDELEK : : :
216 West 18th Street, New York

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

KANADA — DOBAVITELJICA LETALCEV

Ze pred vojno je bilo v Kanadi jedro za gradnjo letalskih tovarn. — Vsako leto se bo izvežbalo 30,000 letalcev.

Ze pred vojno so nastali prvi orjaški načrti o tem, kako za gotoviti sodelovanje zračnih sil vsega britanskega imperija. V avgustu leta 1938 je odšla angleška komisija, ki jo je vodil sir Hardman Lever, v Kanado, da bi organizirala gradnjo bombnikov za dolge plete. Posledica tega obiska je bila, da se je v Kanadi nastanilo poveljstvo za dolge plete. Tem je sledilo nato novo poveljstvo za proizvodnjo letal tipa Bolingbroke. Ze pred vojno je torej nastalo v Kanadi mogočno jedro za gradnjo letalskih tovarn, ki bi se moglo v slučaju vojne silno razširiti.

Novi načrt o gradnji letal je bil izdelan v oktobru 1939. Prvi cilj je bil zagotoviti pouk zadostnega števila letalcev za zračno armado, drugi cilj pa je zasledoval čim večjo gradnjo letal samih. Moramo vedeti, da je za lovsko letalo navadno potreben le en mož, na krovu bombnika pa so trije do pet mož. Vsak izgubljen bombnik pomeni torej tudi občutno izgubo ljudi specializistov, ki jih ni mogoče takoj nadomestiti. Anglija se torej v zadnjih mesecih posebno trudi, da izvežba čim več pilotov, opazovalcev, strelcev in radio telegrafistov, ki so potrebni za zračno brodogradnjo. Trenutno morajo na niti tako velika zadrega z letali, kakor pa z izvežbani ljudmi.

Ze je javnosti znano, da je Velika Britanija Kanado določila za svoje vojno vežbališče. Tjakaj prihajajo sedaj v večjih in manjših skupinah letalski kandidati iz Avstralije in Nove Zelandije, pa nekaj tudi iz Velike Britanije. Do sedaj je v Kanadi 67 vežbališč, na katerih se vadi 40,000 letalcev, strelcev in opazovalcev.

SEMENA

IZ JUGOSLAVIJE

sko to leto se sprejeli, toda za časa vojne jih več ne bo mogoče dobiti. Naročite takoj izmed sledeče zbirke:

SALATA, listnata zgodna
SALATA, glavna trska zgodna
SALATA, znana ljubljanska ledenka
SALATA, ružjava poletna glavna
SALATA, rumena poletna glavna
SALATA, prava visoka "štrucarica"
KORENJE, srednjedolgo namizno
PETERŠILJ, gladki s korencom
PESA, rudača okrogla namizna
REDKVIČA, zgodna rudača fina
KADIČ za solato, širokolistnat
ENDIVJA, rumena zgodna široka
ENDIVJA, zelena pozna široka
ENDIVJA, zelena kravičana
ENDIVJA, rumena kravičana
GRAH, užiten v stročju, fin visok
FIZOL, breznitni, nizki zeleni
FIZOL, breznitni, nizki rumeni
FIZOL, brez niti, visoki rumeni
KUMARE, fina domača vrsta
MOTOVILEC, (repincelj)
ZELJE, ljubljansko veliko kasno
MAJERON, navadni dišeči
CENA TEH SEMEN JE 12c PAKET

Lahko kar izrečete ta oglaš, podčrtate semena, katera želite in ga nam vrnete z Money Order in naročilo bomo točno poslali. Ako ne najdete v seznamu, kar želite, pišite po cenik.

RABITE svetovno slavni ljubljanski

BAHOVEC

"PLANINKA"

zdravilni čaj za žolce, ledvice, urejevanje in utrjevanje krvi.
CENA: 1 skatija \$1.00; 3 sk. \$2.50.

STEVE MOHORKO CO.

704 SOUTH 2nd STREET
MILWAUKEE, WIS.

POISKUSI Z LIGNI-TOM

TORONTO, Ont., Can., 17. apr. — Vlada province Ontario namerava čim najbolj izkoristiti polja lignita v Moosonee okraju. Vporabo lignita preiskuje vlada že več let, sedaj pa bo izveden zadnji poskus.

V ta namen bo Temiskaming and Northern Ontario železnica dala na razpolago posebne, v ta namen zgrajene lokomotive. Lignit bo pomešan s trdim premogom. Ako bo lokomotiva zadovoljivo pihala, se bo vlada v bodoče posluževala lignita za kurjavo lokomotiv na tej železniški progi.

Zadeva glede uporabe lignita bo rešena jutri, ko bo ob navzočnosti ministr. predsednika Hepburna, železniških uradnikov in raznih izvedencev podal svoje poročilo A. B. Crozier, ki že več let preiskuje vporabo lignita.

Lignit je mehak premog rjave barve in ima v sebi še sledove lesa (lignum, latinsko ime).

Kanadski general sremeljevalec vojnega ministra

OTTAWA. — Obrambnega ministra Normana Rogersa, ki je dospel 18. aprila v London, spremlja generalni major Victor W. Odlum, poveljnik 2. kanadske divizije. Rogers je in spiciral 1. divizijo in 110. svadron kanadske zračne sile. Pri inšpekciji je bil navzoč tudi generalni major McNaught, poveljnik 1. divizije.

General Odlum je bil tik pred odpotovanjem imenovan za poveljnika 2. divizije.

Zapuščeno mesto

VANCOUVER. — Celi vrsti zapuščenih mest v zapadnem delu Kanade se bo pridružilo tudi mesto Anyox, kjer so v zadnjih petindvajsetih letih nakopali ogromne množine zlata, srebra in bakra.

Okoli leta 1900 je bilo tam par siromašnih koč, z razvojem rudarstva je pa naselje naraslo v cvetoče mesto z več tisoč prebivalci. Rudniki so se pa v razmeroma kratkem času izčrpali. Zadnji mesec so začele kompanije pobirati troje iz jam. Zemljišča so kar preko noči izgubila svojo vrednost. Prebivalstvo se bo polagoma izselilo, kajti v mestu ni nobene druge industrije.

Sabotaža v Kanadi

Na letni konvenciji Greater New York Safety Councila je govoril W. J. Scott, ognje-gaški maršal iz Ontarija.

— Iz začetka vojne, — je rekel, — smo zasledili v Kanadi samo dva poskusa sabotaže. Na dveh velikih kanadskih parnikih, namenjenih v Anglijo, je izbruhnil ogenj, ki smo ga pa pravočasno pogasili. Ogenj ni bil slučajen, pač pa podtaknjen.

ADOLF SCHAUER

ZEMLJIŠČA in

ZAVAROVANJE

JAVNI NOTAR

66-04 FOREST AVENUE

RIDGEWOOD

BROOKLYN, N. Y.

Telephone: HEGeman 3-8615

PRESTAVE, POORLAŠTILA,

ZEMLJIŠKE TRANSAKCIJE

MNENJE POSLANIKA CROMWELLA

Poslanik Cromwell proti avtarkiji, čije strem-ljenja izvajajo tudi na demokracije precejšen vpliv. — Če se ena država pripravlja na vojno, se morajo pripraviti druge na obrambo.

MONTREAL. — Nedavno je govoril pred člani Kanadkega kluba James H. R. Cromwell, ameriški poslanik v Kanadi. Razpravljal je o avtarkiji, katero je označil kot pripravljajoče na vojno v mirnem času pod krinko socialne oskrbe.

— Vsled avtarkije se razvija gospodarstvo, — je rekel, — toda ta razvoj nikakor ne vodi k prosperiteti in k blagostanju.

— Avtarkija pa izvaja tudi na demokracije svoj poguben vpliv, kajti vojno gospodarstvo v eni državi, razvije vojno gospodarstvo po drugih državah. Če se ena država pripravlja na vojno, se morajo druge države pripravljati na obrambo.

Cromwell je prepričan, da veliki demokratiški poskus, ki se zdaj vrši v Združenih državah, ne bo ogrožen ne s te, ne z one strani. Trgovina mora biti prosta in industriji ne kaže natikati okovov.

Kanadčani stražijo Buckingham palačo

Prvič izza časa Normanov je bilo slišati dne 17. aprila v Londonu francoska povelja. To se je zgodilo v navzočnosti kralja in kraljice tekom slikovite ceremonije, ko so prevzeli kanadski vojakci stražo pred Buckinghamso palačo. Palačo stražijo sedaj očetliki 22. polka, ki sestoji iz francoskih Kanadčanov.

AMERIŠKE JAHE ZA KANADO

Kanada je v zadnjih šestih tednih za stražo svojega obrežja kupila celo brodogradnjo največjih ameriških jaht. Svoje jahte Winchester je celo prodal general Cornelius Vanderbilt. Nekaj jaht se že nahaja v Kanadi, druge pa so na poti. Pogajanja za nadaljne jahte so še v teku.

Kanada je bila primorana kupiti ameriške jahte, ker ima samo majhno vojno brodogradnjo, namreč 5 ladij za pobiranje min in 6 rušilev. Vse te ladje pa spremljajo tovarne ladje čez Atlantik v Anglijo in je bilo potrebno za stražo kanadskega obrežja preskrbeti nove ladje.

Zračno skladišče

MONTREAL, 23. aprila. — Department za narodno obrambo je sklenil, da takoj postavi osrednje skladišče za zračne potrebščine za kanadsko in zavezniško zračno silo.

SREDIŠČE ZA
SLOVENSKE FONOGRAFSKE
PLOSČE. — Pišite za cenik.
J. MARSICH, INC.
463 W. 42 Street New York

ZANIMANJE ZA VESTI IZ DOMOVINE

KIRKLAND LAKE, Ont. — Odkar je prišla v Kirkland Lake iz Jugoslavije Mrs. Duralia, njeno hišo njeni rojaki oblegajo, da od nje kaj izvedo iz svoje domovine. Tako poroča lokalni list v Kirkland Lake. Odkar se je izvedelo, da je prišla v mesto, jo je obiskal skoraj vsak njen rojak. Iz Jugoslavije je Mrs. Duralia odpotovala 20. marca in je prišla v Kirkland Lake 8. aprila k svoji materi. S seboj je tudi pripeljala svojega 15 let starega sina.

PIKETIRANJE JE DOVOLJENO

(Nadaljevanje s 1. str.)

žavno sodišče je tudi razsodilo, da je ni imel.

V californijem-kem slučaju je šlo za piketiranje nekega podjetja.

Člani najvišjega sodišča so bili mnenja, da bi bila s prepovedjo mirnega piketiranja kršena svoboda govora. Edinole sodnik McReynolds je bil nasprotnega mnenja.

Po državni postavi v Alabami je bilo doslej piketiranje sploh nemogoče. Postava namreč prepoveduje oviranje ali poškodovanje trgovske delavnosti in brani stavknjočim delavcem približati se podjetju, pri katerem je stavka. Stavknjoči delavci ne smejo nikogar nagovarjati, naj ne kupujejo s podjetjem, oziroma naj ne dela zanj.

Določbe so bile tako stroge, da javnost sploh ni mogla vedeti, če je pri kakšnem podjetju štrajk ali ne.

ARETACIJE V JUGOSLAVIJI

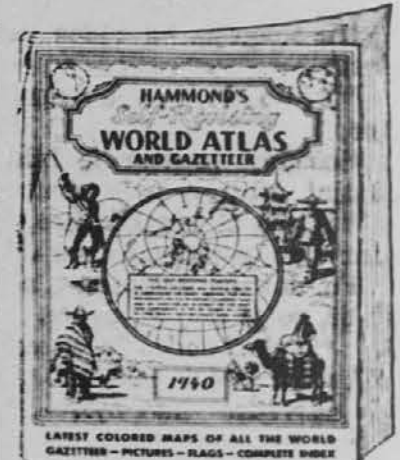
Nadaljevanje s 1. str.

ljeno zapustiti njene vile blizu Beograda. Obiskati je ne smejo niti njeni stariši.

Beograjski velesojm je bil včeraj zaprt. Na velesojm je

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo nam na naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

48 velikih strani:
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

45 svetovnih slik popolnoma označenih;

Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO

ITALIANSKO OSVOJITEV ALBANIE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVARSKE K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Posljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI

SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanjí vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

pršlo mnogo tujcev in zlasti mnogo Nemcev, od katerih sedaj oblasti zahtevajo, da pokažejo dovolj vzrokov, zakaj hočejo še dalje ostati v deželi.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri šamarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Braša Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V golobjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Preklesstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

35

Ta njegova na videz vesela pripomba je imela prizvok žalosti.

"A, do, do," se je oglašil Toto in ji priletel s postelje na ramo.

Sosednji prostor je bila nekaka kuhinja, potemt pa še nadaljnji prostor, poln vsakovrstnih rezbarij.

"S tem si krajšam čas," ji je pojasnil. "Je res pust, kadar sem popolnoma sam."

Po dolgem hodniku sta dospela do okroglega tolmuna. "Vidiš, to je moj studenec. Čarobni studenec," ji je pojasnil.

"Tukaj sedeš in se nekoliko odpočiješ."

Nji pa ni bilo za počitek. Nehote je šla naprej. Naenkrat se je zasvetilo nad njo. Pogledala je navzgor. Na obeh straneh navpična skala, ob njenem vznožju pa razjarjen, pečeč se potok.

"Kako grozno," je šepnila Evica. On zaradi šumenja seveda ni slišal njenih besed, toda najbrž je uganil, kaj pravi.

"Seveda. Vražja soteska!" ji je kriknil na uho. Vsa blede se je opotekla.

"Jezus Marija! To je torej Vražji potok!"

Prekrižala se je in ga začela prositi: "Pojdiva odtod! Hitro stran!"

Komaj je čutila, da se je njegova roka oprijela njene. Strašna slika groznih pečin in razburkane vode ji ni šla iz spomina. Vrnivši se, je vsa tresoča sedla na posteljo ter plašno gledala planinskega kralja, ki je bil primaknil stol in sedel poleg nje. Z rokama si je zakril obraz in po dolgem molku vprašal:

"Čemu si se tako prestrašila Vražjega potoka?"

"Ker se je zgodila nesreča. Strašna nesreča," je vzdihnila. "Mojemu stricu Jurju so v eni noči osiveli lasje. In tam je bilo izgubljeno življenje, ki bi moralo živeti. Ti, ki vse veš, moraš vedeti tudi to."

"Seveda, kdo drugi bi vedel, če ne jaz?"

Evica ni razumela čudnega zvoka teh besed.

"Ti bi lahko preprečil nesrečo, če bi hotel! Čemu je nisi preprečil? Čemu ne?"

"Če bi vedel, da te bo njegova smrt tako ganila, pa bi ga rešil. In če bi slučajno živel? Povej, Evica ali bi mu bila kaj dobra?"

"Srčno dobra bi mu bila! Samo enkrat sem ga videla za hip, ponoči. Silno sem se prestrašila. Vedno pa moram misliti nanj. Vsi pravijo, kako je bil pošten in dober. Nihče ne more verjeti, da je storil nekaj tako strašnega in da —"

Evica se je v čeno duše prestrašila.

"Zdaj ti pa zmanjkalo besede, kaj ne? Če bi vedela, kako se je vse zgodilo, bi bila mogoče drugačnega umenja kot je bilo sodišče, ki je pognalo orožnike za njim. Seveda, sodišče ne sme vprašati: zakaj? Sodišče vpraša le: kaj? Toda ti, Evica! Povej mi, kdo ti je bil najljubši na svetu?"

"Moj pokojni oče."

"Zdaj si pa misli, da bi prišel nekdo ter vzel tvojemu očetu mir, srečo in svetlobo."

"Tega bi ne dovolila," je vzključilo dekle. "Pokazala bi mu!"

"No vidiš. Saj Nande tudi ni ničesar drugega storil. Kar je bil tvoj oče tebi, to je bila Hanea Nandetu. Vse mu je bila. Kako vesel je bil, ko so ga poklicali v mesto k vojakom! Kajti tudi Hanea je bila v mestu. Odtlej sta bila večkrat skupaj. Skrbelo ga je, ker je bila Hanea vedno tako zaničljiva. Zato je pisal svojemu bratu, da bi bilo bolje, če bi prišli po Hanco in jo vzeli domov. Nekega dne je dobil pismo od Jurja, da bo prišla njegova žena Marjana ponjo. Ves vesel je letel k Hanci. Prestrašila se je. In Nande je mislil, da od veselja. Naslednjega dne je počakal na postaji in sta se odpravila k nji. Povedali so mu, da je dekle odšla v tisto smer, kjer je bila vojašnica, kjer je služil on. Odpravila sta se v vojašnico in tam so dali Nandetu pismo, ki ga je pustila zanj neka gospodična. Zelo lepa gospodična. Tako mu je povedal narednik. Na vprašanje kje je, mu je odvrnil narednik, da je odšla proti reki."

"Zelo lepa gospodična," je zamrmrala Evica. "Hanea je morala biti in nihče drugi."

Prikinjal je.

"Nande odpre pismo, začne čitati... V glavi se mu vrtili. Zdi se mu, da se odpira zemlja pred njim in da pada nebo zanj. Marjana ga prime za roko in ga spodbuja: 'Pojdiva! Pojdiva, takoj! Mogoče je že prepozno.' Na bregu reke opazita vse polno ljudi. Evica, kako naj ti to povem? Hanea je ležala mrtva na pesku."

Evica ni opazila solz, ki so mu začele vreti po licu. Sklonila se je in začela ihteti.

"Kaj ne, Evica, tako je takrat ležal tvoj oče pred teboj, ko so ga prinesli iz gozda? Tako kakor tebi, je bilo Nandetu takrat. Toda ti si še vsaj lahko jokala, dočim Nande ni mogel. On ni mislil na drugega kot na Hanco in na zapeljivca, ki jo je osleparil za mir in srečo, da je morala od sramote v vodo. V močvirjih mu je zavrelo, kri mu je vzvalovila. Neznana sila ga je gnala k njemu, ki je imel Hanco na vesti. Kaj se je potem zgodilo, se ni več spominjal. Videl je le, kako se je onemu drugemu cedila kri po obrazu. Takrat se ga je lotila groza pred zločinom..."

"Tisto ni bil zločin," je jecljala Evica. "Nesreča je bila. Bog je odpustil njemu in sestrji, ker nista vedela, kaj sta počela v bolešči."

"Evica, to je bila beseda usmiljenja in tožnje. Hvala ti zanj."

Evica ga je začudeno pogledala, on je pa polslišno nadaljeval:

"Nesčetokrat sem si že mislil, kako prav je storil ljubi Bog, ker ni naložil Nandetu na vest človeškega življenja. Saj že človeška kri dovolj peče! In vse drugo. Toda..."

Umolknil je in planil kvišku kot da bi se hotel otrestiti spomina na ta dogodek. Nato je pa pokleknil in rekel mirneje:

"Vidiš, ni prav, da sva zastran Nandeta tvojo nožico povsem pozabila."

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Razne vesti.

ZMAGA NI LAHKA STVAR.

"Kolnische Zeitung" obravnava v nekem uvodniku problem zmage in pravi, da ne gre za zmago v posredni bitki, temveč za končni uspeh kakršne vojne. Karel XII., švedski kralj, ki je v celi vrsti vojnih pohodov porazil svoje nasprotnike in na zadnje končal s katastrofo, se v tem smislu ne more imenovati zmagovalce. Niti Hanibala ni šteti med zmagovalce, kerji sadi nje govih zmag v bitkah mu ni bilo usojeno pobrati. Zadnji primer neplodnih zmag v bitkah predstavlja usoda Nemcev v svetovni vojni.

Pravi zmagovalci so bili močje, kakor Julij Cezar, Cromwell, Friderik Veliki. Tudi Aleksandra Velikega je šteti med nje, čeprav je še premal, preden je dovršil svoje delo, umrl za malarijo. Glede Napoleona se je težko odločiti. Mnogo let je v svojih vojnah dosegal končne zmage, tako da je imel skrivnostni zmage resnično v rokah. Na koncu pa mu je zmaga vendarle zdrknila iz rok. Zakaj? Zavedati se je treba, da v vojnah ne gre samo za vojaško-tehnična vprašanja. Skrivnost zmage je v moralnem prekašanju nasprotnika. Brez tega je mogoče, da talentirani vojskovodje z armadami, ki se likujejo v vojaškem pogledu, dosega pač zmago v posrednih bitkah, ne da bi mogli končno zmago obdržati v svojih rokah.

Tako bo tudi v tej vojni, zato trenutnih vojnih poročil, ki govorijo o tej ali oni zmagi, ne smemo jemati preserno. Prava zmaga bo razvidna šele na koncu.

GLASBA IN ČLOVEŠKO ZDRAVJE.

Prof. Haberling trdi, da vpliva glasba na krvni pritisk, dihanje in utripanje srea. Učenjak je skrbno proučil učinek melodij na bolnike in prišel je do zaključka, da že same trde drke skale zvišajo krvni pritisk dočim mehke nimajo več tega učinka, pač pa njihovi akordi bolj pozitivno vplivajo na poslušalce kakor dur akordi. Ob prehodu iz mirne, počasne v hitrejšo melodijo je naše dihanje globlje in utripanje srea hitreje. Sekvence, konsonance, in enostavni glasbeni zaključki povzročijo pospešeno utripanje srea in občutek veselja tudi pri ljudeh, na katere glasba sploh ne vpliva. Življenjska sila človeka se poveča pri ostro ritmizirani melodiji. Usodne učinke glasbe so opazovali ob zatiranju nespečnosti in delirija, nastalega po mrazu. Zanimiv primer učinka glasbe so ugotovili pri zdravniku Hufelandu, ki je imel silno razdražljiv sluh. Tudi neznatno praskanje slane po pečini mu je povzročilo silne bolečine. Kot zdravilno sredstvo je rabil poslušanje harfe in njeni toni so učinkovali.

vali nanj tako, da je vedno bolj izgubljal svojo slušno nervoznost. Včasih pa glasba ne omili nervoznosti, temveč jo še povzroči ali poveča, toda to je drugo poglavje.

PADALO NI NIČ NOVEGA.

Mhalokdo ve, da padalo ni nič novega, temveč da je staro že 450 let. Prvo padalo je konstruiral genialni Leonardo da Vinci leta 1480. Dolga leta je pa služilo padalo samo cirkuškim artistom, ki so razkazovali ljudem svoje umetnosti s tem, da so skakali s pomočjo padal z visokih nadstropij. Tako so prepotovali vso Evropo. Šele svetovna vojna je prinesla z razvojem letalstva tudi nov razvoj padala. Zdaj je to neobhodno potreben rešilni pripomoček vsakega letala.

V 18. stoletju je bil v Evropi izumljen smodnik. Vojna tehnika se je jela izpreminjati. Leta 1597 je izdelal Italijan Lorini prvi top, ki je polni zadaj. Tri leta pozneje je bil izumljen na Holandskem daljnogled, zdaj tako važen pripomoček vsake vojske. Tudi podmornica ni novo orodje. Že leta 1800 je bila zgrajena prva. In ko je bil leta 1812 izumljen ladijski vijak, se je pričel nagel razvoj in preureditev zlasti vojne mornarice. Večina izumov je služila vojaškim svrham.

ZANIMIVOSTI O KITAJCIH

Kitajska meri 11.000.000 kvadr. kilometrov. Na njenem ozemlju bi bilo dovolj prostora za prebivalce vseh evropskih držav. Kitajska ima prostrane ravnine in gore, visoke do 7000 m. Na Kitajskem živi okrog 450.000.000 ljudi, torej skoraj polovica vsega človeštva. Kitajci so poznali kompas že 4000 let pred nami. Prav tako so poznali pred nami tudi smodnik. Že pred 1200 leti so tiskali prve knjige s tem da so črke najprej vrezali v lesene deske. Toda že pred 800 leti so poznali tiskarsko umetnost.

Kitajsko mesto Šanghaj šteje 4700.000 prebivalcev. Peking 1.500.000. Kanton 1.100.000. Tienin 1.100.000. Nanking okrog 800.000. Kitajci pridelujejo riž, pšenico, ječmen, koruzo in sojo. Kitajska ima okrog 34.000.000 glav goveje živine, 88.000.000 prašičev ter 30.000.000 koz in ovac. V kitajski zemlji je približno 980 milijard ton premoga približno eno milijardo ton železa ter mnogo zlata, srebra, svineca, živega srebra, soli, nafte itd.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES — oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Kratka Dnevna Zgodba

JOSIP NABROK:

KAKO SO ZELENKOV OČE ZGODOVINO POPRAVILI

Iveselo je bilo na gostiji Mejačevega Pepeta v Glogocah. Ko so se nasrkali rujnega vinca ljutomerskih gor, so pogumno posegli v razgovor o svetovni vojni.

"Možje in žene, poslušajte me, saj ni tisto res, kar novine pišejo, in kar po šolah učitelji in profesorji razlagajo; jaz vam bom po pravici povedal, jaz se vam bom izpovedal, zakaj se je vojska začela in kdo je kriv tiste strašne morije. Prosim vas pa, da ostane vse lepo med nami, ker ne hodim rad po graščini in po zaporih. Takole je bilo, pa nič drugače."

(Pomladi leta štirinajstega je bilo dovolj vode, pa smo peljali flos na Hrvaško. Namenjeni smo bili doli do Srbije, pa smo se flosov že v Zagrebu iznebili. Ko smo se po sklenjeni kupčiji krepali v kremi, potegne stari Antonovec kvarte iz zepa, vrže srebrnjak na mizo in vzkligne: najzeli. Tisti, ki poznate to hudičovo igro, že veste, kaj pomeni ta beseda. Nesrečni dedec da se mu ni moglo nič pametnejšega ukresati v možganih. Vso noč smo metali tiste peklenske razglednice. In še drugi in tretji dan. Vseh pet flosov je šlo vragu za rep. Tako so me oskubili, da mi je Jerman moral posoditi za vlak nazaj. Kaj bo pa zdaj — sem ugal, ko sem sedel v železniški vozu. Ubila me bo, če ji povem resnico. Saj ste jo poznali, moja Urša. Tako sršenaste ženske — Bog ji daj dobro — ni videl svet ne prej ne pozneje. Nič drugega, mi ni preostalo: zlagati sem se moral. Tako debelo, da me je še danes sram. Rekel sem ji: Urša, če mi verjameš ali ne verjameš, vseh pet flosov so mi Srbi ukradli. Zdaj pa napravi z menoj, kar hočeš."

Kaj je napravila babnica, huda in jezovita, kakor Strekljev bik? Pri tisti priči je oblekla zakmašni gvaril, se visoko izpodrečala, da so se ji videla kolena, vzela je kosaro jaje, in s police največji želedec. Bom videli — je zahropila od togote — če je še kaj pravice na svetu! Do grla sem sita teh večnih tatvin. Veste, kam jo je vlekel pes? Malo je žensk — ali pa nič, ki bi imele toliko korajže, naravnost na cesarski Dunaj jo je mahnila vražja kost ciganska! Ko je stopila v tisto veliko gosposko cimprovo, jo je zadržala kuharica vsa v črni židi. Kaj bi pa radi? — je vprašala.

"So gospod cesar doma?" je rekla Urša.

"I, kje pa naj bodo?" je odgovorila kuharica. Tri prostozidarje bodo jutri obesili, pa morajo podpisati obsodbo. Saj veste, kdo so prostozidarji?"

"Kaj bi ne vedela! To so taki zidarji, ki brez patenta delajo. Moj mož je bil tudi, preden sva se vzela."

"Kaj pa nosite v košari? Jaj, kako lepa jajčka! Tega darila bodo pa cesar zelo veselili. Za večerjo imajo najrajši, če jim malo jesiha in olja na jajca vlijem."

"O, kaj vidijo moje stare oči," so cesar veselo zaklicali, ko je v tisto lepo kamro stopila Urša. Kaj pa boste vi dobrega povedali. Zelenkotova mati?"

"Nič ne bo dobrega," je odgovorila žena. "Takoj pokličite fejdmaršala in druge oficirje, pa se pomenite, kako boste vojsko naredili."

Tako puzljivo so cesar poslušali, da niso niti trenili z očesom, potem so se pa v zadregu malo popraskali po glavi in so rekli Urši:

"Za sejo bo danes prepozno. Veste mati, vojska je čudna reč. Za svet bi pa tudi še moral vprašati svojega prijatelja, ki pa ne stanuje na Dunaju."

"Kar precej ga vprašajte, zakaj pa imate telefon na mizi?" je odrezala babnica.

"Tisto je pa tudi res," so se cesar nasmejnili. In že so držali telefon v roki.

"Vilko, ali že spiš?" je zaklical v tisti črni volovski rog. "Ne še," se je slišal odgovor. "Kaj bi pa rad?"

Vojsko bomo morali narediti. Zelenkova mati, ki je huda kakor tavžent hudičev, jo zahteva. Ne bi se ji rad zameril. In potem sta se se dolgo razgovarjala; nazadnje so pa rekli cesar:

"Le pojdi domov, Urša, pa povej županu, da se bodo udarili. Naj hitro pripravi ceglice za črno vojsko."

"Bom že povedala," je odgovorila žena. Ampak to vam rečem: mojega dedca pustite na miru. Mislite, da bom sama polagala živini in polje obdelavala?"

"Bomo že tako naredili, da bo prav," so jo potolažili cesar. "Mi naj pa kakšnega zajca pošlje?"

"Kaj bi pošiljal," se je izvil, zvit babnica, "saj ni tisto res, da bi brez pravice nastavljal zverem — kakor za obrekujejo."

"No, ali zdaj veste, kdo je kriv vojske? Še enkrat vas prosim, da molčite. Ne bi hotel rad siliti."

"Verjamem," se je oglašil gostilničar. "Ampak pet in dvajset bi jih pa poštno zalagal na svoj grešni hrbet. Da greš tako grdo obrekovat svoje brate."

"Škescano priznam, da sem jih še več zaslužil. Posobno, ker mi je gospod Bog pokoro preložil. Saj veste, da me zdaj pričujejo v vica."

Debela solza je Zelenkove mu očetu zdrknila na uvelo lice, kakor da se mu še vedno toži po preloženih pokorah...

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST. NEW YORK

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo

H. FRAZEE, OLIFIERS & Co.

TRGOVCI Z NAJBOLJŠIMI VREDNOTAMI

111 BROADWAY NEW YORK CITY

ČAST IMAMO NAZNANITI, DA JE BIL NAMEŠČEN

EUGENE V. DOUVAN

PRI NAŠI DRUŽBI KOT RAVNATELJ TUJSKEGA ODDELKA

Pridite v urad, ali pa pišite po natančna pojasnila glede vrednostnih papirjev, ki jih imate v svojih rokah, ali pa jih želite kupiti.

19

40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI...POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE...NARAVOSLOVJE...SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI...ITD.

Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami